

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Égész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)

5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Az erdő, mint szivacs.

Erdély népe az utóbbi héten szomorú napokat élt át. A sok esőzéstől megáradt folyók kiöntöttek és óriási pusztítást végeztek a partmenti vidéken. A Maros, Ott, Szamos és

a nyugati szelek Európa felé és a felhőkből állandóan bőséges esők hullottak alá. Különösen az utóbbi héten esett nagyon sok eső, az átázott föld nem tudta magába szívni a ned-



Szolnokdoboka megyei tájkép árvíz idején.

Nyárad vizei milliókra menő kárt okoztak a gazdáknak. De nemcsak nálunk, hanem egész Közép-Európában árvízveszedelmek voltak.

Kérdés, mi okozta, hogy a csapás olyan nagy mértékű volt! Az idei nyár eleje egész Európában esős volt. Nyugatról, az Atlanti-óceán felől állandóan páratelt levegőt hoztak

vességet és a talajról lefolyó esővíz felduzzasztotta a folyók és patakok vizét.

Szomorúan kell megállapítanunk, hogy az erdélyi árvizek pusztítását nagy részben annak a rovására kell írunk, hogy nálunk az erdőkkel nem gazdálkodnak helyesen. Az emberiség szaporodásával és a földművelés ter-

jedésével az erdők kiszorultak a mezőgazdasági művelésre alkalmas lapályokról és dombokról. Ma nagyobb kiterjedésű erdők csak a hegyvidékeken vannak, sajnos, azonban ott is napról-napra fogynak, pedig ahol ma erdő van, ott erdőnek is kellene maradnia, mert annyira megkevesebbedtek erdeink, hogy a további fogyatkozásuk végzetessé válhatik.

Tudnunk kell, ugyanis, hogy az erdő talaja körülbelül félméteres mélységig valóságos szivacs, amely a lehulló esőt magába szívja. Az erdőkben ezért aránylag ritkán keletkeznek vizmosások, ellenben legelőkön, kaszálókon, különösen pedig a szántóföldeken a vizmosások nagyon gyakoriak. Az erdők talaja magába szívja a lehulló esővizet és az lassan-lassan leszivárog a mélyebb talajrétegekbe. Nálunk az állam elégtelen felügyelete miatt az szokott történni, hogy a népet kizsákmányoló erdőkitermelők kimélet nélkül pusztítják mindenütt az erdőket. Az erdőtalaj, amelyet a lombsátor nem véd, a leomló eső közvetlen hatása alá kerül és megkezdődik az erdőtalaj pusztulása. Fokozza ezt a bajt, hogy a levágott erdőket rendszeren legeletetik, tehát a régi erdő helyén nem tud új erdő sarjadosni és vizmosások képződnek, lassan-lassan a víz lehordja azt a laza erdőtalajt, amelyik eddig mint szivacs magába szivta a vizet. Innen már csak egy lépés van a teljes pusztulásig. A felszínen levő, félméteres laza réteg után sor kerül az alsóbb talajrétegre is és néhány évtized alatt kopasz sziklák meredeznek az ég felé ott, ahol ezelőtt erdő állott. A baj azonban sohasem jár egyedül! Nemcsak az erdő pusztul ki, hanem az ilyen erdőségek vidékén megnövekedik az árvizveszedelem eshetősége.

Képünkön szolnokdobokamegyei tájképet mutatunk be, árviz idején. A jobboldali hegyoldaltól az erdőt kiirtották és csak pusztuló fatörzs-csonkok hirdetik, hogy az oldalon valamikor erdő zöldelt. Mint képünkön látható, a víz nagy áradatban omlik le eső után a kipusztított erdő helyén, és csunya vizmosásokat mar a talajba. Baloldalt, ahol az erdő még nem vágták ki, a táj képe sokkal barátságosabb és szebb. Az erdő talaja fölshívja a vizet, mint a szivacs, innen a víz beszivárog a talajba, forrásokat alkot és ezekből, amint a kép mutatja, kis patakok keletkeznek, amelyben a

víz szelid hullámmal folyik a völgy szelő folyóba.

A kopasz sziklákról lerohanó víz azonnal felduzzasztja a patakokat és folyókat és különösen középső és alsó folyásukban, kor már síkabb területeken folynak, pusztító árvizeket okoznak. Nem is szólva arról, hogy az erdők lassu pusztulásával megváltozik az éghajlat is és ott, ahol eddig elegendő eső volt, az erdők kiirtása után szárazabbá válik az éghajlat. Érdekes példája ennek az Erdély közepén fekvő Mezőség. Itt is valaha kor nagy erdőségek voltak és kedvezőbb éghajlata volt, mint van napjainkban.

Meg kell tehát szivlelni minden erdővelajdonosnak, legyen az magános, vagy birtokosság, hogy az erdőket nem szabad nélkül irtani, hanem fel is kell azokat újítani. Szünjön meg az a rablógazdálkodás, amely erdeinkben folyik, mert ez végzetessé válik egész országrészekre nézve. Szorosan idetartozik a faültetés kérdése is. Rossz szokás magyar embernek, hogy, ahogy fát lát, a szélét azon azonnal kipróbálja. Mennél hasznosabb és célszerűbb lenne, ha inkább kivágott fa helyett legalább két fát ültet mindenki. Így meg lehetne kötni a vizmosásokat, meg lehetne akadályozni a folyóperforbeomlását és elmosását. Egyáltalában tehát a fát olyan gazdasági tényezőnek kell tekinteni, amely közvetve hoz hasznot az embernek, hogy tüzelésre, építésre, szerszám készítésre használjuk és gyümölcsét élvezzük, hanem közvetett hasznot is hajt azáltal, hogy megakadályozza az árvizek keletkezését és egyenliti az éghajlat szeszélyességeit.

Ettől eltekintve, bizonyos az is, hogy nálunk pusztító árvizeknek az állam kellene gátat vessen. Sajnos, folyóink évtizedekre okoznak kisebb áradásokat, mert mi szabályozatlanul és nem történik gondoskodás az állami költségvetésben arról, hogy a rakoncátlan vizeket gátak közé szorítsuk. Minthogy az állami támogatásra nem számíthatnak, tegyük meg mindent a megmaradás hatáskörében az erdők megvédésére és megújítására. Járuljunk hozzá, hogy megvédjük a fák szeretetét és tiszteletét. Minden tekintetben megérdemlik. Ezt a kötelességet vonjuk le a mostani árvízkapcsolatban.

A vezérek munkája.

A Magyar Párt marosvásárhelyi nagygyűlésének résztvevői meleg elismeréssel hallgatták meg azt a beszámolót, amit a párt parlamenti csoportjának munkásságáról Willer József dr. főtitkár terjesztett elő. Jó időben jött ez az ismertetés mostanság, amikor annyi méltatlan támadás, amnyi nyílt ócsárlás és titkos aknamunka folyik a magyarság politikai egysége ellen.

A választók százezreinek is ismernie kell a magyar politikai vezérek erőfeszítéseit, hogy a rosszakaratú bírálatokat kellő értékre tudják szállítani és bizalmukkal támogatására tudjanak lenni a parlamenti csoport lelkes munkájának.

A főtitkár beszámolójából kiemeljük a következő részeket.

A Magyar Párt részvétele a parlamenti vitákban.

— A magyar csoport olyan élénk tevékenységet fejtett ki a parlament mindkét házában, hogy azt egyetlen más párt se multa felül. Egyetlen törvény nem kerülhetett megvitatásra anélkül, hogy azt beható tanulmány tárgyává ne tettük volna, s ha kifogásolni valót találtunk — fájdalom, ugyszólván mindég találtunk — ezt kifejtettük a helyzethez illő hangon és felkészültséggel. Felszólalásainknak számos eredménye volt, egész sorát tudtuk keresztülvinni a magyar kisebbséget sértő intézkedések ellen beadott módosító javaslatainknak. De ahol célzatossággal találtuk magunkat szemben, s így eredményre nem számíthattunk: ott is fölemeltük tiltakozó szavunkat, amint azt kötelességünk előírja. Hadd álljon itt csak a puszta címe a törvényeknek, melyeknek általános vitájából és részletes tárgyalásából kivettük részünket:

Az 1932. őszén és az 1933. áprilisában be-terjesztett konverziós törvényjavaslat, a rendtörvény, a szőlőtelepítési törvényt módosító törvényjavaslat, a kényszerezegyezségi törvény módosítása, a helyi önkormányzati szervek pénzügyeiről szóló törvény, közigazgatási törvény módosítása, a rendkívüli adótörvény, az adókivetés reformja, az új vasuti szolgálati szabályzat, a tisztviselői fizetések leszállítása, a munkásbiztosítási törvény, a szövetségi törvény, a legfőbb állami számvevőszék, költségvetés, a természeti és műemlékek védelméről szóló törvény, a becsületvédelmi és vagyonbevallási törvény, a közművelődési egyesületek törvénye, a bíróságok átszervezése, a rokkant volt osztrák-magyar tisztok és altisztok nyugdíjegységessítő törvénye, állampolgársági törvény, a látványossági adó törvénye.

A magyarság jogainak védelme.

— A törvényhozói munkával teljesen egyenlő fontosságúnak kell tartanunk azokat a parlamenti felszólalásainkat, melyek keretében politikai felfogásunkat kifejtettük, az ellenünk intézett támadásokat visszavertük, vagy a magyarság érdekeit iparkodtunk megvédeni. A felszólalások tárgyai a következők voltak:

Kisiparosok és kiskereskedők helyzetének föltárása, sérelmeik ismételt fölpanaszolása. A földgáz problémája, a válaszfelirat, a vasutasok nyelvvizsgálója, az áruforgalom meggyorsítása, a tordai „Magyar Nap”-pal kapcsolatos támadások, az állam és adófizetők kölcsönös tartozása, a mezőgazdasági adókiivetés, a tordai városi és megyei kereskedők adóügye, a költségvetési év meghosszabbítás körüli sérelmek, az udvarhelymegyei községi szenátorválasztás, a devizakereskedelem korlátozása, a jugoszláv-román egyezmény ratifikálása, a karcfalvi és jenőfalvi közbirtokosság legelő ügye, az ősmarosszéki havasbirtok, a román kath. Státus ügye, a községi autonómia visszaállítása, a magyar vasutasok ügye, a nyugdíjak késedelmes fizetése, a temetkezési segélyek ügye, a magyarság elmellőzése a népiskolákban, a működvelő előadások megakadályozása, az építőiparosok diplomájának érvényesítése, a 14 százalékos iskolaadó, a szilágymegyei áll. elemi iskolák magyar tagozatai, az igazságtalan adókivetések, a mezőpetri felekezeti iskolák német tannyelve, az udvarhelymegyei és háromszékmegei adókivetések a lelkészek terhére, a svábok elnemzetlenítése, a kisebbségi iskolák államsegélye, a papok államsegélye, a kiskoru gyermekek honpolgársága, az elbocsátott magyar póstamesterek ügye, a kenyérbélyeg eltörlése, a háromszéki erdőkihágások, székelyföldi adósérelmek, a decemberi bukaresti rombolások, támadás a december 1-i nemzeti ünnep alkalmából stb.

A parlamenten kívül végzett munka.

— Érdekeink védelme azonban nem szorított csupán a parlamentre. A közhatóságok fejeivel, elsősorban a kormány tagjaival, nap-nap után érintkezésben voltunk, s legjobb tudásunkkal, igyekezetünkkel, minden erőnkkel azon voltunk, hogy jogos követeléseink teljesüljenek, s ahol nem tudtunk eredményt elérni eddig, nem szününk meg harcolni ezután sem. Egész kisebbségi életünket, felölelik azok a kérdések, melyek tárgyalásaink során szőnyegre kerültek. Az ügyek puszta felsorolása órákat venne igénybe, hadd emlitem tehát csak a legfontosabbakat: iskoláink nyilvánossági joga és államsegélye, tanítóink rettenetes helyzete, egyházaink élet-halálharca, papjaink kongruája, a felekezeti tan-

erők vasuti igazolványa, a királyhágóntuli ref. püspökség és a magyar evangélikus püspökség elismerésének törvénybeiktatása, a 14 százalékos iskolai adó felosztása, az állami iskolák magyar tagozatainál működő, magyarul nem tudó tanerők kicserélése, a névelmezés, a szatmári és vidéki sváb-kérdés, a magyar tisztviselők, különösen a póstamesterek tömeges elbocsátása, a vasutasok kálváriája, a mezőgazdák és egyéb foglalkozásuk tömegtelen adósérelme, a magyar elem kiszorulása az állampolgári listákból, a magyar rokkantak és nyugdíjasok, illetményeik megállapítása és kiutalása, az Emke alapszabályai, az algyógyi székelő földművesiskolát ért vagyonek elkobozás, alsóbb hatósági közegek, főleg csendőrok erőszakoskodásának, visszaéléseinek megtorlása, stb., stb. Egyházaink, iskoláink, nyugdíjasaink, rokkantjaink, vasutasaink, s a magánosok ezrei tanuszkodhatnak a mi odadó szolgálataink mellett. Ha a legigazságosabb kívánság is alig tud meghallgatásra találni, ha legégetőbb sérelmeink még mindig megoldásra várnak: ezt a parlamenti csoport tagjai maguk tudják, látják, érzik a legjobban. De méltóztassanak elhinni, hogy a helyzet sivárságáért nem lehet bennünket felelőssé tenni. Mi ugy érezzük, hogy buzgóságban elmegyünk a lehetőségek legvégső határáig; de ha népünk ugy véli, hogy sorainkból mások több rátermettséggel szolgálják édes mindannyiunk szent ügyét: mi készséggel félreállunk és átadjuk helyeinket azoknak, akiket a nemzet többsége méltóknak tart bizalmára.

Magánosok érdekében.

— Magánosok panaszát, sérelmét, kívánságát ezerszámra tettük az elmúlt évben is magunkévá.

— A parlamenti csoport irodája egy év leforgásán belül kétezernél több megbízást kapott. Bármennyit dolgozott az iroda, maradék nélkül az összes követelményeknek mégsem tudott megfelelni. Természetes jelenség, hogy az elégtelenség bíráló szava erőteljesebb és hamarabb kerül bele a közvéleménybe, mint az elismerés, amelyet a legtöbb érdekelt megtart önmagának és nem viszi a nyilvánosság elé. A parlamenti csoport főtitkára volna a legboldogabb, ha az iroda vezetésétől felszabadulva, kizárólag politikai tevékenységet fejthetne ki. Sajnos azonban, erre nagyon kevés kilátásunk lehet, mert nem látjuk komoly lehetőségét az irodai jövedelmek fölszaporításának. Közönségünk oly szegény, hogy

még a 100—200 lejt kitevő készkiadásokra sem tudja megtéríteni. A multban rágalmat bérénecek azt híresztelték, hogy e díjak a fötökár jövedelmét szaporítják, holott ő még soha egyetlen fillért az iroda számára érkező pénz küldeményből át nem vett. Az is megfontolandó, hogy a nehézségek miatt a német párt egészen beszüntette a maga irodáját, bár annak hiányát most keservesen érzi. Ne csak az anyagiak hiányára valló hézagokat nézzük, hanem azt az áldásos munkát, melyet a bukaresti iroda véreink szolgálatában kifejt.

— Hangsúlyozom azonban, hogy mentes vagyunk minden elfogultságtól és a jószándéku terveket készséggel tesszük lelkiismeretes tanulmány tárgyává.

A nyelvtudás.

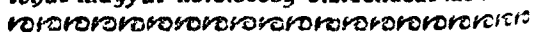
— Kötelességünknek, egyben igen tanulságosnak is tartjuk, hogy a parlamenti csoport ellen elhangzott bírálatokra válaszoljunk.

— A legrégebb és legáltalánosabb kifogás: 1. a magyar képviselők és szenátorok közül sokan nem tudnak románul és 2. a maguktartása erélytelen, sőt, amint ezt legutóbb olvashattuk, gerinctelen. Senki se vonja kétségbe, hogy a bukaresti parlamentben okvetlenül szükséges a román nyelv tudása. De épp a fentiekben volt szerencsénk kifejtetni, hogy a magyar szenátorok és képviselők munkásságának csak egyik részét teszi ki a parlamenti szereplés, amely mellett óriási fontossága van a helyi szervező, támogató, utmutató munkásságnak, az anyag összegyűjtésének és feldolgozásának. Ez a hivatás sokféle ismeretet, politikai érzéket és rengeteg munkát igényel. Jól tudjuk, hogy a románul debatteri készséggel beszélő magyar kisebbség polgárok közül nem bírnak mindannyian a vázolt kellékkel, viszont vannak politikusaink, akiknek szervező tehetsége és nagy anyagi tudása teljesen nélkülözhetetlen a parlamenti csoportnak, ha parlamenti szónoki készséggel még nem is sajátíthatta el egészen a román nyelvet.

— Hálás köszönettel vennénk, ha bárki fejünkre olvasná erélytelen mondatainkat, mert a jogos kritika előtt meg kell hajolnunk. De ugy érezzük, hogy a hang, amellyel egyházainkért és magyarságunk minden intézményéért, sőt emberéért sikra szálltunk, amellyel a rombolások ellen tiltakoztunk, nem szolgált rá a gyávaság, gerinctelenség vádjaira.

*Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a*

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehat magyar kötelesség biztosítását ide átadja


— Többször hallottuk már dicsőíteni a régi magyar parlament nemzetiségi képviselőinek magatartását a mi mostani viselkedésünk rovására. Nem is beszélve a viszonyok szédítő különbségéről, nem beszélve arról, hogy régente iktatóba kerültek a kérések és pár napon belül elintéződtek, míg ma a legcsekélyebb kérést is csak személyes befolyásunk latbavetésével tudjuk teljesíttetni, tehát minden neheztelés kiváltása már számos ügy tönkretételét vonja maga után, ami viszont a párt népszerűségét ássa alá: álljuk az összehasonlítást, mihelyt történeti hűséggel sorakoztatjuk fel a példákat a multnak és jelennek harcaiból.

— A parlamenti csoport nevében hálásan köszönöm a magyarságnak az irányunkban megnyilatkozott ragaszkodását, szeretetét és bizalmát. Amíg ezt érezzük, nem halljuk meg a más oldalról felénk zúduló szidalmakat, mert csak egyetlen célt tartunk szemeink előtt s ez: a magyar kisebbség érdekeinek megvédése. Ha azonban, valamikor — amit ne adjon az Isten — elveszitenénk a mi szeretett népünk bizalmát, mi magunk állunk a magyarság segítségére, hogy helyettünk olyan csoportot válasszon, mely az ő érdekeit jobban, lelkiismeretesebben és eredményesebben képviseli s mely minden tekintetben különbül fogja szolgálni a nemzetet.

REZUMÉ

Gömbös bécsi utazása. Ez a szintén egészen váratlan látogatás volt a külpolitika elmúlt hetének egyik legnagyobb meglepetése. A magyar miniszterelnök Dollfuss osztrák kancellár meghívására utazott Bécsbe s itt a két államférfi két napon át folytatott beható tanácskozást a két nagyon barátságos viszonyban élő állam időszerű politikai és gazdasági kérdéseiről. A tanácskozás részletei nem kerültek a nyilvánosság elé, de Dollfuss is, Gömbös is kijelentették, hogy az eredménnyel nagyon meg vannak elégedve. Gömbös olyan nyilatkozatot is tett, hogy a tanácskozásra annak igazolása okából is szükség volt, hogy a két állam nélkül a Duna medence helyzetét rendezni nem lehet s megismételte azt a régebbi kijelentését, hogy Magyarország változatlanul törekszik a békeszerződések békés revíziójára.

A nagyjelentőségű találkozás állítólag Mussolini kezdeményezésére történt s a kisantant államain kívül máshol nem okozott nyugtalanságot.

Államférfiak egymást látogatják. Ugy látszik, egyre erősebb gyökeret ver az az igazság, hogy egy órai személyes megbeszélés

sen sokkal többet lehet elintézni és sokkal jobban, mint írások halmazával. A török külügyminiszter Párizsban járt, bizonyára a keleti paktum ügyében. Herriot volt francia miniszterelnök a francia kormány megbízásából Bukarestbe készül, nagyon fontos, bizalmas tárgyalásra. Szó van Litvinov orosz külügyminiszter bécsi utazásáról. Ennek az utazásnak az a célja, hogy Ausztriát a keleti paktumhoz csatlakozásra bírja rá. Nagyon valószínű, hogy ezt a kérdést a Gömbös bécsi látogatása alkalmával részletesen megtárgyalták. Végül a legutolsó s talán legfontosabb látogatás Daladier francia miniszterelnöké Mussolinihoz. Az előzetes terv szerint ez a látogatás e hó vége felé fog megtörténni s célja a megindult olasz-francia barátság megpecsételése. Bizonyosnak kell tartanunk, hogy ezeknek a látogatásoknak egy új, békésebb európai élet megteremtése lesz az eredménye.

A londoni tanácskozások. Aggasztó hírek után biztatóbbak: az angol közvetítésnek sikerült a bomlófélbe került konferenciát együtt tartani, úgy, hogy Julius végéig minden pontját le-tárgyalják a programnak s csak akkor fogják őszre halasztani a tanácskozások folytatá-

sát. A mult heti helyzet után ez igen nagy eredmény. Annnyival inkább az, mert Mac Donald angol miniszterelnök szerint remélni lehet a dollár értéke kérdésének rendezését is s ezzel lehetővé válik a valutakérdés általános rendezése.

Hogyan látja Amerika? Ezt is jó tudni. Különösen most, amikor szokás lett Amerikát szidni. Amerikai felfogás szerint senki sem szólhat bele abba, hogy Amerika milyen utat választ gazdasági életé válságának megoldására. Nem szólhat bele akkor sem, ha ez a dollár értékének csökkentésével történik, hiszen ez tulajdonképpen előnyére szolgál minden európai államnak, mert valamennyien adóssai Amerikának s most kevesebb értékkel fizethetik meg tartozásukat. Különösen Franciaországnak nincs joga támadásra, mert Amerika kétszer sietett segítségére súlyos válságában s a második alkalommal Franciaország is leszállította pénzének értékét, tehát megtette azt, amit ma Amerikánál kifogásol. Különben is — mondják az amerikaiak — nem erkölcsös dolog milliárdokat áldozni fegyverkezésre, az adósságot pedig nem fizetni. Be kell ismerni, hogy igazság van az amerikaiak felfogásában,

Menekült tótok szövetsége. A külföldön élő tótok Genfben gyűléseztek és bizottságot alakítottak a Felvidék érdekeinek védelmére. Ez a bizottság terjedelmes emlékiratot terjesztett be a Népszövetséghez s ebben felsorolták a tót nemzet sérelmeit. Az emlékirat népszavazás elrendelését kéri a Felvidéken, mert a hovatartozás kérdését megnyugvással csak így lehet eldönteni. Szerintük a népszavazás eredménye Magyarországra volna kedvező, mert a földrajzi fekvés, gazdasági érdekek, közös múlt és közös műveltség dél felé irányítják ezt a vidéket.

Belpolitikai hírek

Ujból át akarják szervezni a közigazgatást. A belügyminiszteriumban új közigazgatási törvényt készítenek elő. Az új törvény különösen a közigazgatási területek beosztását fogja teljesen megváltoztatni. Hir szerint az ország területét hét tartományra osztják, melyeket alminiszteri ranggal tartományi prefektek fognak kormányozni. A vármegyei prefektusi állások megszűnnek. Az új törvény a falvak és városok önkormányzati jogának a kiterjesztését is tervezi.

Izgatnak a bulgárok Dobrudzsában. Dobrudzsa déli részén, az ugynevezett Cadrilaterben, a bulgár forradalmi szervezet nagy izgatást folytat. Bazargic városban és Priscani faluban igen sok röpiratot szórta el a dobрудzsai forradalmi szervezet emberei. A caliacrai csendőrök nyomozást indított és megállapította, hogy a röpiratok terjesztői azonosak azokkal, akik nemrég aláírást gyűjtöttek oly

PATKÁNYOK ELPUSZTÍTÁSÁRA

Egerek, mezei egerek által okozott károk megszüntetésére:

THALLIN-pasztát!

THALLIN-buzát

HASZNÁLJUNK.

Gyártja: Egger & Co. Részvénytársaság Vegyészeti Gyár Cluj-Kolozsvár

célből, hogy Dobrudzsának Bulgáriához való csatolását kéri a Népszövetségtől. Azt is megállapították, hogy a bulgár „Feltámadás”, „Egyesülés” című lapok megirták, mikép Dobrudzsa a bulgár haza egyik részét képezi és így ennek visszacsatolását kéri.

Jassiban újabb diákszavargások voltak. A jassii egyetem hallgatói újabb, véres zavargásokat rendeztek. A zavargó diákok ellen kivezényelték a csendőrséget. A diákok megtámadták a karhatalmat. A csendőrség könnyfakasztó bombákkal osztotta szét a tüntető csoportot. Három diák súlyosan megsebesült. A tüntetések azonban ekkor sem szüntek meg. Több diák riasztó bombával és kövel támadta meg egyik este a vendéglőben levő tanárait. A támadás alkalmával a vendéglőben ülők közül többen megsebesültek.

Goga Hitlerhez készül. Goga Octavián, az Averescu-kormány hajdani belügyminisztere külföldre utazott. Hir szerint Goga Hitler Adolfot, Németország kancellárját is meg fogja látogatni, hogy vele megbeszéléseket folytasson. Az Averescánusok Goga berlini látogatásához nagy reményeket fűznek.

Hol van a pénz? A Tempo című bukaresti ujság cikkben foglalkozik a Romániában uralkodó pénzügyi válság okairól. A cikk írója rámutat arra, hogy a romániai pénzügyi válságot és az ezzel kapcsolatos általános gazdasági bajokat elsősorban a Nemzeti Banknak az a politikája okozta, hogy a bankjegy álló-

mányt fokozatosan kivonta a forgalomból. A Román Nemzeti Bank az utóbbi három esztendő alatt 8 ezer millió lejnyi bankjegyet vont ki a forgalomból. Az említett ujság megállapítása szerint azonban a magánosok is hibásak a válság elő idézésében. A cikk írója azt állapítja meg, hogy a bukaresti pénzügyi intézetek páncélszekrényei, amelyeket magánosok bérelnek, tele vannak pénzzel. Bukarestben jelenleg gazdag emberek körülbelül 40 ezer páncélfiókot bérelnek a bankoktól és ezekben a fiókokban tartják a pénzüket. A cikk írójának számításai szerint a bukaresti bankok magánosok által bérelt páncélszekrényeiben körülbelül 4—5 ezer millió lej van elrejtve. Ha még hozzávesszük ehhez az összeghez azt, amit kisebb emberek rejtnek el ládákba, szalmazsákokba és más helyekre, könnyen érthetővé válik, hogy miért nincs most elegendő pénz forgalomban.

Óriási méreteket öltött a kolozsvári himnusz per. Közöltük lapunkban, hogy Kolozsváron az ügyészség pert indított Hevesy József ipartestületi elnök ellen azért, mert a szilveszteri mulatságon az ipartestületben egy társaság a magyar himnuszt elénekelt. Az ügy első tárgyalását most tartották meg Kolozsváron és azon az ügyész váratlan vádindítványt terjesztett elő. Vád alá akarja helyezni ugyanis mindazokat, akik abban az időben az Iparos Egyletben voltak. A kolozsvári himnusz per vádlottjainak száma így valószínűleg többszázra fog emelkedni.

szabásu egyházi ünnepély keretében mutatkoztak be Bécs legnagyobb és legszebb templomában, a Szent István székesegyházban. Bujka Márkus tárogatós, egy csellós és egy brácsás kíséretében eljátszotta a templomban Lavotta kesergőjét és egy Ave Mária zenedarabot. A magyar cigányok művészi játékát a Szent István székesegyház közönsége nagy tetszéssel fogadta.

Megolesultak a gyógyszerek. Julius elsején miniszteri rendelettel szabályozták a gyógyszerek árát. A rendelet 15—20 százalékkal mérsékli a gyógyszerek árát. Este 10 óra után elkészítendő gyógyszerek után 50 százalék felárat számíthat a gyógyszerész, kész áruk után pedig 20 lej kiszolgálási díjat. Érdekes pontja a rendeletnek, hogy megtiltja a gyógyszereknek a tarifánál olcsóbb áron való kiszolgáltatását. Azok a gyógyszerészek, akik az előírásnál olcsóbb áron készítenek gyógyszereket, 2 ezertől 5 ezer lejig terjedhető pénzbüntetéssel sújthatók. Visszaesés esetén a gyógyszerész elveszítheti patika jogát. Megállapíthatjuk, hogy a miniszteri rendelet különösen abból a szempontból hibáztatható, hogy éjszaka tulságosan magasra szabta a gyógyszerek árát. A nappali kiszolgálás alkalmával megállapított árak sem felelnek meg azoknak a gazdasági viszonyoknak, amelyek ma uralkodnak. Az emberek jövedelme nem 15—20 százalékkal csökkent az eddigi jövedelemhez viszonyítva, hanem sokkal többel. A gyógyszerek árának pedig az emberek vásárló képességéhez kellene igazodniok, mert senkitől sem lehet megvonni azt a jogot, hogy gyógyszervásárlás útján meggyógyuljon vagy életét mentse meg.

Végleges ítéletet hoztak az alfalui bombaperben. Ávéd János, gyergyóalfalusi ügyvéd gyilkosainak ügyét most tárgyalta a bukaresti semmitőszék. A legfelsőbb bíróság visszautasította az elítéltek felebbezését és így a 15 évi fegyházra ítélte dr. Barabás János, a gyilkosság végrehajtásáért szintén 15 évre ítélte Pál Dénes és bűnrészesség címén 5 évre ítélte Ambrus Lajos büntetései jogerősek lettek.

Halálos baleset történt fadöntés közben. Gödemesterháza, marostordamegyei községben Zsámbori Pál munkás fadöntéssel foglalkozott. Egy ledőlő tölgyfa Zsámborit agyonszujtotta. Zsámbori után népes család maradt árvaságban.

Kigyult Kiskapus közelében egy gázkut. Kiskapus és Medgyes között egyik gázkut elzáró készülékét a gáz magas nyomása leszakította a gázvezetőcső végéről. Az elzáró készülék hatalmas robbanással vált el a csőtől. A robbanás alkalmával keletkezett szikrák meggyújtották a földi gázt és a gáz óriási lánggal ég. A kigyult gázkut fényét fél Erdélyben lehetett látni.

Farkascorda pusztított Topánfalva környékén. Topánfalva község környékén farkasok pusztítják az állatállományt. A farkasok tizenöt lovat, harminc szarvasmarhát, száz darab juhot téptek szét. Annyira merészek, hogy a községbe is betörték és disznókat téptek szét.

Beszélő kezek. Jósolni lehet a kezekből, írásból, koponya alakjából, sőt a mozdulatokból is. A beszélő kezekről és a jóslásról rendkívül érdekes cikket közöl a Délibáb új száma, amely gazdag tartalommal 84 oldal terjedelemben 120 képpel jelent meg. Budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágereket, egyfelvonásos színdarabot, novellát, folytatásos regényt és nagyszerű filmriportokat talál az olvasó a Délibábbb. Egyes szám ára 10 lej.

Az árvíz pusztítása.

Az árvíz pusztító árvizekről az előbbi gyászos krónikában számoltunk be. Háromszék megyében is a Barcaságon az Olt és a Fehérvíz okoztak óriási károkat. Nagyborosnyó, Alsódoboly, Árapatak, Erősd, Botfalva, Hidvég, Bőzőn, Apáca és Szászmagyarország községeiben nemcsak a szántóterületeken, hanem a község belterületén is pusztított a víz. A vasúti közlekedés a székely körzetben teljesen szünetel, mert a Maros is kiöntött medréből. A Maros nemcsak a községeket öntötte el, az ár nem kímélte meg Szászrégen és Marosvásárhely városokat sem. A két Küküllő víz is nagy károkat okozott. Kisküküllő mentén Szováta, Kistó, Erdőszentgyörgy, Balavásár, Hódoszentmárton, Solymos, Héricsfája, Gálfalva, Bonyha, Széplak, Ádámos, Küküllővár és Dicsőszentmárton lakói szenvedtek károkat. A Tisza Máramarosmedgyében okozott nagyobb károkat is elvitte a Csehszlovákiát és Romániát összekötő vasúti hidat. A Szamos Dész és Beszterce környékén öntött ki. Désen a vasúti állomás és a város egy része is víz alá került. Az árvizeknek nagyon sok halálos áldozata van, az anyagi kár pedig ma még felbecsülhetetlen. Az árvízszujtotta vidéken az egész takarmány termelés megsemmisült, a gabonatermésnek pedig nagy része tönkrement.

Példátlan sikert ért el Bécsben a magyar cigányzene. Bécs egyik előkelő éttermében cigányzenekar játszik. A magyar banda muzsikája annyira megtett a bécsieknek, hogy felkérték a cigányokat, adjanak hangversenyt a bécsi székesegyházban. A magyarcigányok nagy-

Nyári egyetem Debrecenben. A debreceni Tisza István Tudományegyetem ebben az évben is megrendezi szünidei tanfolyamait. Ezek az emberi művelődés legfontosabb kérdéseit ölelik föl, az egyes tudományokat a legkiválóbb magyar és idegen előadók több nyelven ismertetik a résztvevőkkel. A nyári egyetem nyelvtanfolyamokat tart, magas színvonalu hangversenyeket rendez, kirándulásokra, fürdőzésekre nyújt alkalmat. Lakás reggelivel együtt egész tanfolyam alatt 22 pengő, ebéd és vacsora együtt 2—3 pengő. A beiratkozott hallgatók 33%-os vasuti kedvezményt és vizumkedvezményt kapnak. Jelentkezési határidő július 25. Minden kérdésre fölvilágosításért a következő címhez kell fordulni: Nyári Egyetem, Debrecen, Egyetemi Könyvtár.

Nagy szerencsétlenség történt a Kínai-tengeren. Egy japán hajó kínai hajóval ütközött össze. A kínai hajó azonnal elsüllyedt. 120 ember a tengerbe fulladt.

Dinamitot találtak a brailai kikötőben. A brailai kikötőben levő vasuti állomás területén 20 kiló dinamitot találtak elásva. A dinamit orosz származású.

Eléggett százezer lej a sütőkemencében. Climesti, regáti községben Avram Mihály gazdálkodó hosszú idő alatt százezer lejnyi összeget gyűjtött össze. Közlebről a pénzt, hogy családjára ne kapja meg, a sütőkemencébe rejtette el. Közben Avram felesége, aki nem tudott az elrejtett pénzről, begyűjtött a sütőkemencébe. Mire Avram hazajött, a kemencében pénzének csak pernyéjét találta meg. Avram elkeseredésében öngyilkos akart lenni, de megakadályozták tettének elkövetésében.

Égő galambok felgyújtottak egy falut. Gabrich alsóegyiptomi faluban kigyulladt egy galambduc. A tűztől lángralobbant néhány galamb tollazata s az égő madarak kétségbeesetten röpködtek a faluban szerte-széjjel. Az égő tollazatukkal több házat felgyújtottak. Óriási tűz keletkezett, 80 ház leégett, egy asszony és négy gyermek meghalt.

Él az elveszett amerikai repülő. Mattern, amerikai repülő június elején öt narancsból álló élelmiszerral a zsebében földköri útra indult. Útja első része, az Atlanti Óceán átrepülése jól sikerült. Európát és Ázsiát is szerencsésen átrepülte. Szibéria északi részén látták utoljára június elején, azóta nem érkezett hír róla. Mindenki azt hitte, hogy az Északi sarki hóviharokban elpusztult. Az elveszettnek tartott, merész repülő most megkerült. Kényszerleszállást végzett a Jeges-tenger partvidékén és egy orosz hajó megtalálta. Mattern tovább repült.

Meghalt Matuska felesége. A biatorbágyi merénylő felesége hosszú idők óta betegeskedett. Férje bűnügyével kapcsolatban nagy lelki izgalmon esett át, amelyek betegségét súlyosbították. A napokban Matuskáné meghalt.

Amerika északi részén új aranybányákat fedeztek fel. Az amerikai kivándorlók körében „aranyláz” uralkodik. Amerika északi részére egész népvándorlás indult meg, mert állítólag egyes vidékeken aranytartalmu érceket találtak. Az arany utáni sóvárgásnak máris nagyon sok halálos áldozata van, pedig mint ujabbán megállapították, az aranybánya nem tartalmaz olyan sok aranyat, hogy érdemes volna kitermeléséért ezer kilométereket gyalogolni és esetleg ember életet feláldozni.

Felfedezték a spanyolnátha okozóját. Laidlow, angol orvos tanár felfedezte a spanyolnátha kórokozóját. A tanár kijelentette, hogy a spanyolnátha után könnyű lesz gyógyítani, mert sikerült olyan orvosságot előállítania, amelyik biztos gyógyítja a sokszor halál végű betegséget.

Elítélték egy bűnös jegyzőt. marosvásárhelyi törvényszék most tárgyalta Barsan Arter körjegyző ügyét. A jegyző helyi szabálytalanságokat követett el, közpénzeket szikkasztott és okmányokat hamisított. A bűnös jegyzőt száz tanu kihágatása után hat hónapi fogsággal büntetésre ítélték.

Tizennyolc évi fogság után tért haza egy orosz fogoly. Lur János, botfalusi század fiú 1910-ben vonult be katonának. 1918 májusában eltűnt egy ütközetben és azóta hősi halottnak tartották. A botfalusi templomban márványba is vésték nevét, hogy hősi halált halt a fronton. Kezétől évvel ezelőtt érkezett Lurzról az első hír. Utlevelet kért, hogy hazajöhessen. Most végre hazajött orosz feleségével és két gyermekével. Lurtz csaknem teljesen elfelejtette anyanyelvét, mert falun élt, ahol inkább magyarul beszélt, mer sok magyar fogolyiarsa élt ott. Teljesen pénz nélkül érkezett haza, mert az orosz vámőrök még a gyermekcipőinek a talpát is felfeszegették, nehogy pénzt horgassanak át.

A solymári bányakatasztrófa megmenekültjeiért. A solymári bányakatasztrófa kilenc megmenekültjét még ma is igen sokan keresik fel részvétükkel. Tolstoj Világlapja volt az első, amely sokat szenvedett bányászok segítségére sietett és kétszáz pengővalamint kilenc tiszta gyertyánakik. A képeslap ezzel együtt közölte az emberekkel az emberekkel, akik négy napi irtó küzdelem után valóban a katasztrófaból kerültek vissza eséllyel.

ányát és fiát, ha elvégezte a gimnázium negyedik vagy a hetedik osztályát, adja a gyakorlati pályára. A szeptember elsején megnyíló négy 1.6. évfolyamos „Gyakorlati Kereskedelmi évfolyam“ előnyös feltételek mellett alapos elméleti és gyakorlati kiképzést ad a kereskedelmi (árüüzlet, szövetkezet, biztosság, bank, stb.) pályára léteknek. Tájékoztatót küld és felajánlásokat ad a vezetőség, Kolozsvár, Piata Cuza Voda (Károlyi-tér) 5. I. emelet 9. — Feliratkozás július 22-től, d. e. 1913. július 1. és d. u. 5—7 között.

Feljárásnál és idegfájdalmak — A reuma, köszvény és hüléti betegségeknél nincs jobb, mint a **Togal-tabletta**. A **Togal** oldja a hűgysavat! A kísérlet Önt is meg fogja győztetni!

Vakmerő rablótámadást intéz a vasút ellen Marasesti mellett. A marasestii vasuti állomás mellett vakmerő rablótámadás történt. A vasuti pálya mellett a bukaresti vonat beérkezése előtt vonalvizsgálatra ment, és ekkor felfedezte, hogy a pálya egyik része kő és fadarabokkal van eltörleszelve. Az értesítés nyomán a vonat megmenekült a szerencsétlenségtől. Alighogy eltakarították a sinek a torlaszokat, a közelből ismeretlen tettesek tüzelésbe kezdték. A merénylők az ór és a vonat ellen valóságos golyózárdát zúdítottak, azonban szerencsére senkinek sem történt komoly baja. A mozdonyt teljesen elgyújtották a golyók. A mozdonyvezető csak úgy menekült meg a haláltól, hogy a gépen elszökött. A közeli községekből öngondjára siettek a helyszínére a merénylők elfogására, azonban nyomuk veszett. Azt, hogy mi volt a merénylet szán-

déka: rablótámadás-e vagy politikai, vagy éppen anarchista merénylet, nem lehetett megállapítani.

Székelyföldi pályázat, amelyet a tél folyamán az Udvarhelyen megjelenő „Székelység“ tett közzé, igen szép eredménnyel végződött. A tizesek ismertetésére 6 és a székelytelek (udvar) leírására 19 pályamunka érkezett be. A tételek kitűzője a Székelyföld néprajzának egyik kiváló kutatója, dr. Milleker Rezső debreceni egyetemi tanár volt, aki a kitűzött 3000 lejes díjat 4600 lejre emelte fel s azonkívül könyvjutalmakat is adott, amelyhez a Magyar Népi szerkesztősége 6 könyvvel s a Székelység szerkesztősége meg 8 darabbal járult hozzá. Az 1000 lejes nagy díjat Bartalis Ágoston (Csikszereda) nyerte. 500 lejes díjakat nyertek Balázs Alajos (Alsósófalva), Szopos Kálmán (Csikdelne), Illyés Elemér (Torja), A. Csoboth János (Torja), Zoltán Sándor (Homoródszentmárton), Pongrácz Vilmos (Csikszentmárton). 200 lejes jutalomban részesültek: Kovács Ödön (Árvátfalva), Dani József (Lemhény), Molnár István (Kolozsvár). Könyvjutalomban részesültek: Nagy Gabriella (Betfalva), Szabó Sára (Kézdivásárhely), Gáspár László, Pálffy István, Páll László, Vass Dezső, Csergő Ferenc, Bakk Albert (Székelyudvarhely), Márton Pál (Szárzapatak), Karda Károly (Sepsiszentgyörgy). Az átnézett munkákról az tűnt ki, hogy a hasonló feladatok kidolgozására igen értékes munkaerők vannak s közérdekből is igen hálás feladat ilyen eredményes foglalkoztatási alkalmat kitűzni.

A „Magyar Népi“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Kisiklott a berlini gyorsvonat. A stuttgarteri gyorsvonat Nürnberg közelében kisiklott. A gyorsvonat kocsi pozdorjává zuzódtak. A romok alól öt halottat és tizenkét súlyos sebesültet szedtek ki.

Új könyv.

Vergilius Georgica-ja. Szabó András, udvarhelyi tanár fordítása. Érdekes könyv jelent meg Székelyudvarhelyen Szabó András tanártól. Szabó Vergiliusnak, a régi latin költőnek a *mezőgazdaságról* szóló költeményét fordította le. A könyvben a szerző ismertetéi Vergilius életét és művének, a *Georgicának* rövid tartalmát. A tulajdonképeni tárgyi rész rendkívül élvezetes olvasmányt nyújt mindenkinek. Az ember elcsodálkozik azon, hogy már ezelőtt csaknem 2 ezer esztendővel milyen sokat tudtak a rómaiak a földművelésről? A legértelmesebb és legcélszerűbb eljárásokat már akkor ismerték a növénytermelés, állattenyésztés és a mezőgazdálkodás más ágainak a terén. A rendkívül értékes fordítást, mint szórakoztató olvasmányt is ajánljuk előfizetőinknek. A könyv megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján. Ára 60 lei és a portóköltség.

Négy csörgőkigyót talált a szobájában. Antoin Duval, Párizs leghíresebb divattervezőjének — aki jelenleg New-Yorkban tartózkodik — furesa kalandja támadt. Este, amikor stúdiójába ment, négy csörgőkigyót talált szobájában. Lármat csapott, rendőr jött és akkor kiderült, hogy a négy csörgőkigyó a bronxi állatkertből szökött meg. Duval nevét nemcsak Párizsban, Londonban és New-Yorkban, hanem Budapesten is ismerik, mert ő rajzolja a Párisi Divat, a népszerű magyar divatlap ruhakreációit.

Feljárását és az idegfájdalmak minden nemét sikeresen szüntetik meg az ismert és több mint 6000 orvos által írásban is dícsért **Togal-tablettákkal**. De reumás és csuzos bántalmaknál is egyszerűen bevált a **Togal**. A **Togal**-nak nem volna szabad egy házban sem hiányoznia. Minden gyógyszerárban kapható.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC



Irtasuk a gyomot a legelőkön!

Az esős időjárás következtében a legelőket mindenütt felverték a káros gyomok. Sok helyen a legelőkön kaszálni lehet a gyomnövényeket. Ezért időszerűnek tartjuk az alábbi cikk közlését.

Ahol a gyomosodás mértéke nem olyan nagy, hogy emiatt a legelőt fel kellene törni, ott a gyomok irtására kell nagy gondot fordítani. Az a fő, hogy sohase legyen a legelőn olyan gyomnövény, amely magot érlel. Ezért tavasszal a legelőt meg kell boronálni, a virágzó gyomokat a nyár folyamán 2—3-szor le kell kaszával csapkodni. A borona a fű közül a leveles gyomot kitépi, a talajt feljavitja, levegőhöz juttatja, ezzel a jóféle fűveket erősíti. Az időközben itt-ott virágba menő gyomot azután a pásztor — legeltetés közben lecsapkodja vagy tövestől kiszurja. Így az egyényári gyomokat eredményesen pusztíthatjuk, de az évelőket is ritkíthatjuk, mert azok földfeletti részeit ismételten levágva, a tövet addig gyengítjük, amíg azok — évek múlva — kipusztulnak.

A gyomok irtásával karöltve kell járni a nemes növények erősítésének. Minél kedvezőbb körülmények között élnek a legelő értékes növényei, azok annál erőteljesebben fejlődnek s nem engedik magukat a gyomtól elnyomni. Az üde fejlődés előfeltétele a talaj művelése és a trágyázás. Sokszor eltűnnek vagy megfogyatkoznak a gyomok már a gondos talajmunka és kielégítő trágyázás következtében is. Ezért szoktak „trágyakerülő gyomok“-ról beszélni. Valóban a szakértelemmel ápolott legelőn megfognak, sőt ki is vesznek a giz-gaz növények.

A legelők elgyomosodásának egyik fő oka a talaj elszegényedése. A legelőről, még inkább a rétről csak „elvisz“ a gazda minden termést — de már arra nem gondol, hogy az elvittet pótoni is kellene. A talaj idővel annyira elszegényedik, hogy azon már az életlenebb nemes növények nem találják meg életük feltételeit, kiritkulnak és átadják helyeiket azoknak az élelmesebb gyomnövényeknek, amelyek még a sovány földön is megélnek. A legelő még aránylag kedvezőbb hely-

zetben van e tekintetben, mint a rét, mert a legelő állat ürülete trágyázza. Vigyázni azonban arra, hogy ez a trágyázás a legelő számára jól ki legyen használva. A legelő jószág tervszerű fektetése, az elhullott ürületek egyenletes elosztása és bemunkálása (beboronálása) állandóan ellenőrizendő. (A pásztor szerint kapjon jutalmat, ne szokásból).

Ahol a gulya éjjelre nem jár haza, különösen erősebb földön és nem telt a legelőn, lényeges segítség lehet a gondos tervszerű fektetés is. Haza járó állat azonban kevés időt tölt a legelőn, a trágya egy részét útközben elvész, egy rész haza kerül. Ezért lesz ugyan haszna a szántóföldnek — de nem a legelőnek. Ezért jó ilyen körülmények között megkövetelni, hogy minden kijáró állat évente bizonyos mennyiségű istállótrágyát kell beszoportatni. Ezt a legeltető társaság gazdája a legelő kijelölt területén gyűjtve szarvasba rakva, leföldelve kezeli addig, amíg szükség van rá. Ha a kihordott trágya már érett, az nem baj (a szarvasba rakva megporhanyul), csak ne legyen benne el nem korhadó (esetleg a legelő állatot megfertőző szemét, vas, üveghulladék) és csirázóképző gyommag.

Az így gyűjtött trágyát esetleg felújítás előtt magkeverék elvetése előtt jól felhasználhatjuk, vagy vele összel a legelő egy részét trágyázhatjuk.

A megoldandó feladatokat, amelyek természetesen helyenkint változók, — röviden következőkben lehet összefoglalni:

1. Részletes és mindenre kiterjedő tervet kell készíteni a legelő használatára, trágyázására, gondozására, gyomirtására, esetleg fokozatos felújítására. Mivel azonban a legelő szép terv sem ér semmit, ha nincs aki megvalósítsa, azonnal le kell fektetni a tervet, és lyesen végrehajtja:

2. Legelőgazdát kell választani — legelőt olyan, aki ért hozzá, szívesen csatlakozik, ideje is van, tudja, hol lehet tanácsot kapni, és amellettt erélyes. Ő a társaság lelke, a társaság sorsa függ, hogy tényleg működik-e a társaság, vagy csak papíron él.

A költségvetést úgy kell összeállítani, abban minden munka — ha még olyan keretek között is — de fedezetet ta-

Pásztort kell választani (fogadni). Itt nagy gonddal kell eljárni. A társaság

jószágja hónapokig a pásztorra van bízva. Annak teljes munkaerejű, állatszerető, a legelő gondozásához értő, szorgalmas, ügyes embernek kell lennie! Ne sajnáljuk tőle a fizetést, a jutalmat se, de csak akkor, ha tényleg megérdemli.

Dr. Bittera Miklós.

Mezőgazdasági kiállítás hírei.

Élelmiszeripari kiállítás.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet által rendezendő mezőgazdasági, ipari és állattenyésztési kiállításnak egy külön csoportja lesz az élelmiszeripari kiállítás, amely eddig nem szelődött külön csoport gyanánt az Erdélyi nagyszabású kiállításain.

A kiállítás szeptember 26—30 napjain rendezendő Erdélyen.

Erdélyen már külön csoport szerepel a kiállítók kívánalmaként.

E csoportban kiállíthatnak az iparilag előállított

élelmiszerek és fogyasztásra kész élelmiszerek, hus, liszt, cukor, gyümölcs, tej, zöldség, stb. feldolgozott ipari termékei és melléktermékei.

E csoport lesz egyik legfontosabb része a kiállításnak, amely eddig is kitűnő hal, hus, gyümölcs, stb. konzervek és készlekek lesznek itt nemcsak megvásárolhatóak, hanem kóstolhatóak is.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

A kiállítás tudnivalóit a kiállítás titkári hivatala küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, A. Muresan—Attila-u. 10.), amely a bejelentések is küldendők.

sági gépek, eszközök és anyagok kiállítása. E csoportban kiállíthatók: gazdasági gépek, eszközök, anyagok, vegyi és egyéb ipari cikkek. Tárgyai: gazdasági gépek, traktorok, ekék, vetőgépek, boronák, kapáló- és aratógépek, herefejtők, mérlegek, állattenyésztési, tejgazdasági, erdészeti, kertészeti, gépek és eszközök, járművek, szállító eszközök, autók, kocsik, szekerek. Növényvédelmi szerek, műtrágyák. Háztartási, lakberendezési, ruházkodási, stb. ipari cikkek és termékek. Új találmányok. A kiállítás prospektusát díjtalanul küldi meg az EGE titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, Str. A. Muresan-Attila u. 10.) ahova a bejelentések is küldendők.

Piaci árak Nagykárolyban.

Gabonaárak: buza 740—750,

rozsa 600—620, árpa 260—380,

zab 180—200, kukorica 190—

200 lej mázsánként.

Állatarak: hizott ökör 5—6,

tehén 4—5, növendék marha 4—

5 lej élősúlyban kilónként.

Hizott disznó 15—17, sovány

disznó 17—18 lej élősúlyban kilónként.

IPARI ADÓ

Nem fognak forgalmi adót fizetni az iparosok.

Joanitescu, munkaügyi miniszter a parladi iparosok gyűlésén tartott beszédében kijelentette, hogy a kormány új ipartörvényen dolgozik. Az új törvény nagy támogatásban fogja részesíteni a tisztességes ipart és súlyosan fogja büntetni a kontrárokot. A miniszter kijelentette, hogy az iparosok forgalmi adóját az új törvény el fogja törölni.

A székelyudvarhelyi ipari szakiskola a jövő tanévre felvesz növendékeket. Szakcsoportjai agyag és faipar és szobrászat. Az elemi iskola IV. oszt. bizonyítvánnyal rendelkező növendékek 400 lei iskolai illetéket és az internátusba belépők 4000 lei fizetnek egy évre. Tekintettel a hivatalnoki pályák túltömöttségére, nem lehet eléggé ajánlani a szülőknek, hogy a gyakorlati foglalatosságra hajló gyermekeiket szakipari pálya felé irányítsák.

ARANKA MEGFOJTJA A LUCERNÁT, LÓHERÉT

KUSKUTAN kiirtja az ARANKÁT,

lucerna, lóhere újra egészségesen kihajt.

Permetezze az arankás foltokat

KUSKUTAN-mal.

Felvilágosítások a vezérképviselőnél:

Frederic Spodheim & Co, Bucuresti 2., B-dul Elisabeta 55., vagy a „MAGYAR NÉP” Szerkesztőségénél Cluj-Kolozsvár, Str. Earon L. Pop (volt Brassai-utca) 5.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Szegény székelyek . . .

Prohászka Ottokárnak, a nemes szívű főpapnak, művészi írónak van egy nagyon megható missziós levele, amelynek ez a címe: Szegény székelyek. Prohászka nem volt közülünk való, csak a világháború folyamán tekintett be a szenvedéseknek ama mélységes tengerébe, amelynek vészthozó hullámai között viaskodik az életért a szegény székely nép. És mégis így irt szép levelében: „Még ha idegenek is volnánk s nem fűzne egymáshoz ez évnek öröme és szenvedése; még ha külön zónák alatt laknánk is s nem édes magyar nyelven gügyögnének gyermekeink, még akkor is mélyen átéreznők fájdalmukat... De hát ők testvéreink. Értsük meg hát őket, ha nem is szólnak s tegyünk velük jót, ha nem is kéri.” A szívből fakadó szeretetnek e meleg szavai újultak meg emlékezetemben, amikor eljutott hozzám is a hír, hogy széles vidékek kezéből vette ki a kenyeret az árvíz. Újabb csapás és újabb megpróbáltatás a mi szegény, ezerféle gonddal és nyomorúsággal viaskodó népünkön.

Tudjuk, hogy nemcsak a mi vérbeli nemzetségünk tagjait sujtotta az elemi csapás s mélységes emberi részvétet érzünk minden embertársunk iránt, tartozzék bármely fajhoz és felekezethez, de mégis úgy érezzük, hogy az egy családnak tagjai ennél sokkal többel tartoznak egymás iránt, elsősorban az ő kötelességük az apostoli parancs betöltése: „Egymás terhét hordozzátok.”

Felmosolygott a hosszú, borus napok, hetek után a ragyogó napsugár, szerencsésebb vidékeken boldogan zendül vidám aratók ajakán az ének és a jól végzett munka után az érett kalászból font búzakoszorút magasra emelve, örvendezve viszik haza az arató lányok-legények, egy-egy szerencsés község szép ékes koronát is fon az Isten áldásából s behelyezi templomába, de bizony sok község van, ahol nincsen már mit learatni és ebben az évben vidám ajkáról nem zeng a boldog aratási ének. Gondolnunk kell ezekre a testvéreinkre.

Ha nem is tudtunk sokat tenni már egymásért, hiszen nagyon szegény és nagyon

gondterhelt lett az életünk, de hadd jusson mégis megpróbáltatott testvéreinkhez együtt érző szeretetnek komoly biztatása.

Tudunk rólatok, együtt bánkódtok, szívétek szeretetével felkerestek, betekintünk szomorú házatok abba szeretnők, hogy imádságunk szava hozzátok a Próféta izenetét: „Ne félj megváltottalak, neveden hívtalak enyém vagy. Mikor vizen mégy át, én vagyok és ha folyókon, azok el nem borítják ha tűzben jársz, nem égsz meg és láng nem perzsel téged, mert én vagyok az Istened, a te megtartód.” Szeretnők, biztatás és ez a bátorítás eljutna a megpróbáltatott testvéreinkhez, hogy a biztatása által feléledő hitük visszaadja bizalmukat, megacélozza kitartásukat s pessé tegye arra őket, hogy a szenvedés árvizéből, próbáltatások tűzéből ki tudják menteni jövődjüket.

Hadd idézzem ismét Prohászkanak utmutatását: „Kettőt tehetek e szomorú világban: Vagy azt mondhatom, hogy az élet esztelenség, kegyetlenség s legteszi, aki nem törődik búval, bajjal, a földi világot, teszek tehát én is így. Így akkor testvér nélkül, közösség nélkül, szegény nélkül élek... De mondhatom azt is: lenni nem akarok, vadállatnak lenni nem dicőség, fogom tehát magam s dolgozom akarom tüntetni a nyomort és szegénységet. Valóban így van. Két ut áll az embernek a mi népünk előtt is. Az egymás elleni gondjától elzárkózó önzésnek utja, vagy egymást segítő, támogató egymástelnyújtó szeretetnek az utja. Mondhatnám, hogy halálnak, vagy az életnek utja. Mi biztatunk, hogy sok külső és belső csapás között más leckéi között Erdély népei s köztük mi népünk is végül felismeri ezt az utat. Biztatás, biztatás és akkor a sokféle megpróbáltatás között is eltudunk jutni egy jobb jövődjékhöz.

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar köztudatunkért

ÚJ ÖZÖNVIZ.

Magyar búza, magyar vetés;
Hej, de sovány, Hej, de kevés!
A sarlónak nincsen dolga,
Aki adta, megtarolta...

Törött búza csonkja mellett
Nem panaszkok szent Nevednek,
Mert, te Isten! jó s igaz vagy,
Terved mindent jól igazgat.

Adtad ezt, hogy észbekapjunk,
Krisztust pénzen el ne adjunk;
Sorsunkra törve mindég
Ne cibáljuk — egymás ingét...

Minket is tán földreszegnek
Öklei új fürgetegnek,
Egek felgyült viharából
Ránk is zúdul szörnyű zápor.

Am, — ha ajkam el nem késett: —
Kíméld, Isten! kis vetésed...
Konkolyt, tüskét megalázva,
Légyen gondod a — kalászra!...

Földes Zoltán.

Tréfák.

I. A Hold megszabadítása.

Odafönt a hegy-völgyes Szepes megyében
két közeli városka: Késmárk és
Szepesbélá nevű régi városok lakószere-
sége egymással sokat tréfálkozni. Derék néme-
kiják mind a két várost, ahol vasárnap
szombatként a házak előtt levő kispadon vig-
gató járja az asszony- és a férfinep között.
A másik idősebb asszony meg nem állja,
pletykázás közben harisnyát ne kössön,
páncszeme fölött csak néha-néha kacint
szomszédjára, amint az jó nagyokat
szól. A fiatalja ezalatt az utcákat járja s
szól egymásnak heves szerelemmel
úgy, mint ahogy az alföldi rónán udva-
nál Miska, a Pista meg a Pétör a Julesá-
meg a Veronnak.

Az egyik érdekes tréfa, mellyel szívesen
tréfál a késmárkiak a szepesbélaiakat a
szepesbéláival:

Egyszer az egyik szepesbélai érdekes ci-
kés történet este holdvilág idején kelkendezve

fut be a városba s lélekszakadva kiabálja tele
a csendes utcát:

— Jézus Mária — emberek, emberek!
mi történt: a Hold beleesett a Poprád
folyóba!!

A Poprád ugyanis ott folydogál el Sze-
pesbélá városa mellett s amint ez az érdekes
cípészbarátunk hazafelé tartott este a szom-
széd faluból, a csendes Poprád vizébe pil-
lantva, csakugyan ott látta a viz tükrében ra-
gyogni a holdvilágot, ami azonban úgy tűnt
fel neki, mintha a Hold a Poprád vizébe esett
volna.

— No, már ennek a fele sem tréfa, hogy
a Hold beleesett a Poprádba! — ezen okvetlen
segíteni kell, — kiáltanak, hujátoznak az
éppen nyugovóra térő, de a vészes kiabálásra
elősiető jó bélaik. Segíteni kell mindenkép-
pen ezen az országos, sőt az egész világot ér-
deklő nagy bajon, már csak azért is, nehogy
egy pár vadászaton lévő bélaik atyafi hazatér-
ésben elvétsze az utat a holdtalan éjszakában.

Nosza meg is indulnak a derék bélaik,
akiben csak buzgott a Hold iránt való tisz-
telet, ki horoggal, vasvillával, ki hálóval, ki
esákánnyal és kampósvégű rudakkal, melyek-
kel tűzvész idején az égő zsindelyeket szokták
leszaggatni a ház tetőzetéről.

— Szegény Hold, még a vízbe fullad,
mire segítségére a Poprád vizéhez érkezünk
— kiáltották a rohanó bélaik.

A tett helyére érve, — mily szerencse,
— a Hold még nem fuldoklott, szép világos
tányérja ott tündöklött a Poprád egy csen-
des fordulójában.

Nosza segíteni rajta, bátor bélaik! —
ez a jelszó.

A derék felmentő sereg a horgos botok-
hoz nyúl s csapkodni kezdik a viz sima, hold-
fényes tükrét. A vitzükör ugyancsak táncolni
kezd s táncra perdül a Hold visszaverődő
fénye is.

— Siessünk emberek a munkával — szól
a bélaik esze — szegény Hold kétségtelenül
fuldokolni kezd már — álljon hát munkába
minden holdtisztező ember!

A Holdon kívül még a szegény Poprád
sem érti az eszeveszett vagdalkozást, de a ha-
bozásra nincs idő, itt magáról a holdvilágról
van szó. A partmenti fák gyökereibe csak-
hamar bele is akadnak a vadul csapkodó
szerszámok s diadalordításban tör ki a lelkes
sereg:

— Megvan!

Egyszeriben huzni kezdik kegyetlenül, mind ahányan vannak: apraja, nagyja, a jobbsorsra érdemes gyökereket. De még a szepesi fagyökerek sincsenek drótkötélből s elszakadva a szálak, az ügybuzgó holdmentők — mind — hanyatettek. Ezuttal nem bögnök nézték a csillagos eget, ellenkezőleg — hátraesve, tekintetük az égboltozatra esett s örömujongva pillantották meg odafent az ég-tengerében uszó s a Poprádból kihuzott mosolygó Holdat.

— No, ezt megmentettük — szolt a nagy munka után hazatérőben a dolgát jól elvégző vitéz szepesbélai sereg. S azóta valahányszor szép holdvilágos éjszakán ezüstös fényével mosolyogva süt le a Szepességre a tele Hold, a szomszédos falvak és városok lakossága sokszor azzal bosszantja tréfából a bélaiakat, hogy mikor megyünk újra kimenteni a Poprád vizéből a Holdat?

2. Mikor Késmárkon sót ültettek.

A késmárki tanáccsal esett meg az alábbi tréfa, ami természetesen szintén nem történt meg a valóságban, azonban ugy barátságos tréfaképen szívesen beszélnek el ezt is egymás között a szepesi németek. Minthogy Késmárk város földjének okos megművelése s minden talpalatnyi földjének kihasználása ugy kívánta, hogy még az ugar-nak hagyott földjeit is megműveltesse s be-ültesse a város: a tekintetes tanácsnak egyik nagyeszű tagja hosszas gondolkodás után arra az ötletre jutott, hogy a város ugar-nak hagyott földjeit sóval kell bevetni. Általános helyeslés fogadta ezt az életrevaló eszmét. Nyomban parancs is ment a város gazdászá-nak, hogy szerezzon azonnal néhány zsák jó

minőségű sót s azzal a szóban forgó be-ültesse be. Szép rendben, hamarosan a rökét ástak az ugar-nak hagyott földbe mindegyikbe került egy-egy marék s

Telt-múlt az idő. Az egyik kora tanácsülésen szóvát teszi a sóültető tanács, hogy jó volna már bizottságilag kizárni a határba s megvizsgálni, megszemlélni a nő e már a város sója? Ki is vonult ki- san a díszes küldöttség a tetthelyre, parlag föld csak úgy zöldelt a- gya meg a tengersok csalántól. A tanács- ság meg volt elégedve a zöldelő növe- de hát, bár szép-szép volt minden a s mégis a só ize dönti el igazán a dolg-

— Meg kell hát kóstolni a sót, a zepéből! — adja ki a jelszót a hang- nácsbéli. — Igenám, de hát a sószab- gázolja a viruló termést; hogy segíts- ezen? — Hát ugy emberek — véle- a sok bölcs közül, hogy négyen me- a hivatalos sóizzszakértőt s bevisszük- zadó csalántábla kellős közepébe: alább a szakértő nem gázolja le a ne- mést. — Ilyenmódon azután csakugy- került a sóügyek fő-főmozgatója a tábla belső sűrűjébe, ahol azután a csalántömegeket kivirágzott sónak kóstolás után éktelen ordításban a csalántól száját összecsapott nemes tanács. Mindazonáltal nagy megnyugvással vissza otthonába az ügybuzgó csal- bizottság, megállapítva, hogy a só- erősebb, jobban csíp, mint vetés mindezeknek utána — szerencsére — legjobb sóaratásra van kilátás. De aratására kerülhetett a sor, a sóügy- len tanácsbélije még alighanem egy- orvostól a másikhoz futkosott!...

ADÓSSÁGOK ALONÉLÉ

Különös bélyeg-tolvajok.

San Antonio, északamerikai városban hosszú ideig különös eset tartotta izgalomban a fő-póstahivatal személyzetét. A városban elhelyezett egyik póstaládába dobott levelekről a bélyegek éjszaka eltűntek. A vizsgálat alkalmával sok em-

bert meggyanusítottak a bélyeg-gek ellopásával. Bizonyítékokat azonban egyik gyanúsított ellen sem tudtak felhozni. Végül is őrizni kezdték a póstaládát, hogy bűnös uton senki se szedhesse ki a ládából a leveleket, de a bélyegek akkor is eltűntek. A rendkívül titokzatos ügy megdöbbentett mindenkit és már-már rossz szellemek gonosz tréfájára gondoltak a ba-

bonás emberek. Elkiderült, hogy a bélyeg-lást hangyák közelében póstaláda közelében hangyaboly volt. Éjszaka lem keresés közben a póstaládába is ellátott bélyegeket lerágták a hangyák és a bolyba hordották mar az is kiderült, hogy a hangyák a bélyeget azért lerágták a levelekről, mert a

Tanuld meg!

észtése alkalmával édeskés ragasztó anyagot használva a bélyegek hátlapjának bevonására.

Jó tanács.

— Fiam, házasságod előtt fordulj el tőlem egy jó tanácsot adó oktatja házasulandó fiát az anyjához.

— Mi az a jó tanács, édesanyom?

— Hagyd, hogy kisebb eseten legyen a feleségednek a szava és te csak nagyon jelentős ügyekben mondd ki a döntőt.

— Bevált ez apámék házasságában?

— Hognyel Harminc évi házasságunk alatt nem adódott jelentős ügy sem!

Megjött

Minden tanácskérő levélhez mellékelendő 20 lej, — orvosi levelekhez 30 lej.

Dr. P. Barót. Helységének nevét meg tudtuk meghatározni. Miért nem írja rendszeren? A szarvasi száj- és köröm-fájására vonatkozó cikket illetőleg azt a példányt, amelyikben ezt a levelet közöltük, postán megküldtük Önnek. Többi kérdéseire a következőket válaszoljuk. A mostani szokatlan időjárásért nem lehet felelősségre vonni. Nagyon sokszor hangoztunk már, hogy időjárásunk szeszélyes és csak a legritkább esetben lehet több nappal előre megmondani, hogy milyen időjárás következik. Hiszen öreg emberek elbeszéléséből tudhatjuk, hogy mindig voltak az időjárás szeszélyes kilengései. A tapasztalásos módszerekkel végzett mérések és kutatások is mindegyben megerősítik ezt az álláspontot. A szuperfoszfátra vonatkozólag közöljük, hogy valóban a búza szalmáját és siető a szemek érését. A megdőlő a hasasem érlel olyan telveket, mint az egyenesen látszó álló. Az is megtörténik,

Ne tartsuk a napon a mezőgazdasági szerszámokat! A Nap áldásos sugarai a hasításra, vágásra, szántásra szolgáló szerszámokra nagyon károsak. A nyári nap meleg sugarai által felforrósodott sarló, kasza, kisebb mértékben a kapa és ekevas is elvesztik élüket. Ezt a változást az okozza, hogy a meleg hatására a vasrészecskék kiterjeszkednek és lehülésük után nem helyeződnek megint úgy el, mint azelőtt voltak. Ezt a jelenséget megállapíthatjuk a késeknél is. Ezért nem szabad a késeket forrosítani, vagy forróvízben mosni. A nap sugarak káros hatást a mezőgazdasági szerszámok közül különösen a kaszánál és sarlónál okoznak. A durvább élű szerszámok természetesen nem ilyen kényesek. Minthogy a nap sugarai iránt a kasza éle a legérzékenyebb, a kaszát nem szabad a napon tartani. Ezért célszerűbb üzletből vásárolni a kaszát és nem vásári sátrakból, mert a nap-

fényre helyezett vásári kaszák éle rosszabb, mint a bolti kaszáké.

Hogyan védekezzünk a szunyogcsipés ellen? Az idei sok esőzés következtében a szunyogok nagyon elszaporodtak. Mint közöltük is lapunkban, Erdély egyes vidékein a szunyogok valószínűleg csapássá váltak és nagy mértékben terjesztik a váltóláz betegséget. A szunyog csipése ellen a következő módon védekezhünk. Ha arcunkat és kezünket szalmiákszesz vizes oldatával kenjük be, a szunyogok nem szállják meg. A szunyogcsipés helyét vizes sóval kell bedörzsölni. A vizes sóval bedörzsölt szunyogcsipés helye nem duzzad meg és nem keletkezik helyén gyulladás. Az árvizek után nagyon sok pocsolya és mocsár maradt vissza a földeken, amelyekben a szunyogok milliói fejlődnek. Célszerű tehát megismerkedni azokkal a módokkal, ahogyan a szunyog csipése ellen védekezhünk.

hogy tulságosan buja buzavetés megdőlésük után teljesen megromlanak, nem érlelnek szemet. Legfeljebb a napfény felé eső felső kalászokban találunk gyengébb szemeket.

Ön tanácskérő leveléhez, amelyben háromféle dolgról is kér felvilágosítást, nem mellékelte bélyegben a szokásos tanácsadási díjat. Kérjük, sziveskedjék azt mielőbb kiadóhivatalunknak elküldeni.

B. G. Önnek ottan is iparengedélyt kell váltania, s amennyiben az iparengedélyét megkapta és abban bennfoglaltatik, hogy Ön 24 géppel dolgozik, úgy a gépekre külön autorizációt kivennie nem szükséges, mert nem kötelező. Tehát elsősorban iparengedélyt kell kiváltania, s az iparengedély külön bejegyzendő minden egyes fiók megnyitása-

G. Gy. A gyöngyajak tea beszerezhető a Palóczy gyógyszer-tárban Cluj-Kolozsvár, Calea Marechal Foch (Magyar u. 56.) Egy csomag ára 80 lej, melyet vagy utánvétellel, vagy pedig a pénz előzetes beküldésével szállítanak.

K. Iné. Ninesen kizárva, hogy mérsékelt gyomorsülyedése van, amit határozott bizonyossággal csakis Röntgen-vizsgálattal lehetne megállapítani. (Ha ez fennforogna, szükséges volna meghizni). De lehet szó mérsékelt gyomorsavtúltengésről is, amely fiatalabb korban egyszerűen már jelentkezett. A tulságos nyálképződés ellen meg kellene próbálni a 2 százalékos chloralkáli oldattal való gyakori szájöblögetést, mert ez a nyálmirigyeket összehuzza. Az émiyeg megszüntetésére igen jó a fél- vagy 1 centigramos pantopon-

Rendelje meg a
PÁSZTORTÚ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre . . . 500 L. Félévre 250 L.
Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5.
Kérjen mutatványszámot.

por, vagy a 2 százalékos pantopon-oldat. (A porból naponta étkezés előtt, vagy után, kéthárom izben 1-1 port, vagyis naponta 2 vagy 3 port, — az oldatból 5-5 cseppet ugyancsak naponta 2 vagy 3 izben.) Véleményem szerint a tünetek miatt nem ártana — ha lehetséges — Röntgen-vizsgálatnak alávetnie magát a gyomorsülyedés esetleges fennforgása miatt.

Dr. G. E.

Többeknek, *Augusztus 15-ig kell kérni a tanulmányi szabadságot a katonaságtól!* Az 1934-es korszattal bevonulásra kötelezett, önkéntességi joggal bíró ifjak az 1933-1934. iskolai évre vonatkozó tanulmányi szabadságuk iránti kéréseket legkésőbb augusztus hó 15-ig be kell nyújtásuk az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnál. Ugyanígy kell eljárniuk a korábbi korszályokhoz tartozó ifjaknak is, akiknek még szükségük van a további tanulmányi szabadságra. Ezek 27 éves életkorukig újra kérhetik a tanulmányi szabadság meghosszabbítását, míg orvos-tanhallgatók, gyógyszerészeti és állatorvosi tanulmányukat végzők 29 éves életkoruk betöltéséig kérhetik a tanulmányi szabadságot. A műegyetemi és építészeti akadémiai hallgatók iskoláik útján kötelesek kérvényeiket benyújtani. Mindazok, akik az augusztus 15-iki határidőt elmulasztják, kötelesek november elsején katonai szolgálatra bevonulni.

A szerkesztésért felel
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztői üzenet

Az év első fele eltelt s a félévi mérleget elkészítettük. Ebből megállapítottuk, hogy előfizetőink jelentékeny része nem rendezte az előfizetését. Már hónapok óta figyelmeztetünk minden hátrálékost a díjak beküldésére, úgy látszik azonban hogy felhívásunkat nem vette minden hátrálékos magára nézve kötelezőnek. Ugyanis a kitöltött postautalványokon feltüntetett hátrálékot és előfizetési díjat csak azok küldték be, akik belátták a mi helyzetünket s tisztában vannak azzal, hogy lapunkat előfizetőink pénzén tartjuk fenn. Ezen pontos előfizetőinknek köszönhetjük, hogy eddig minden héten megjelenhettünk s kiküldhettük lapunkat. Most azokon van a sor, akik eddig bármely okból kifolyólag nem küldték be hátrálékaikat. A nyári hónapok a legnehezebbek, kiadásaink ugyanazok, mint ősszel vagy télen, tehát a hátrálékosok ne várják be az év végét, hanem a díjaikat most küldjék be. Előfizetőinkön mulik tehát, hogy lapunkat a nyári hónapok alatt is akadálytalanul megjelentethessük. Aki egyszerre nem tudja az évi díjat beküldeni, örömmel vesszük, ha most beküldi hátráléka felét s a másik felét később.

Cs. J. Marosvásárhely, S. G. Lókod, Cs. Gy. Nagyvarjas, K. F. Gyergyóbkás, H. J. Nagyszalonta, I. M. Gyergyószentmiklós,

P. F. Nagyszentmiklós, Hadikfalva.

Itt felsoroltuk az új tőkért lelkes és önzetlen társukért fogadják mély tünket, hálaikat és köszönetet. Bizalommal kérjük, juk további eredményes társukat.

Cs. I. Kolozsvár. A tanfolyóságon nyert információ a községi lakosság nem az állami iskola terheire zájárulni. Ez a kötelezettség zárólag és csakis a községi leti, amennyiben a költség 14 százaléka és a községi közele jövedelme a községi bizottság rendelkezésére tandó.

A következő befolyt pénnyugtásuk: P. Gy. Körösi 155, Sz. L. Pankota 900, Bánffyhunjad 155, L. J. N. közsvényes 85, K. S. né V. 180 (n. 1934, IV. 1-ig), S. G. lágybilla 150, Sz. J. Zilah N. S. Gerend 85, Kaszinó nyosgyéres 85, Id. M. P. F. 150, B. J. Csókfalva 150, Gyalu 155, B. S. Kiskere Cs. Zs. Brassó 150, Sz. S. nyér 155, B. I. Bánffyhun S. Gy. Mocsolya 2620, G. Nagyszentmiklós 150, P. F. rosbenedek 150, S. S. Árpád K. F. Gy. Hosszafalu 80, Vacsáresi 155, K. Gy. Kosz B. L. Csomortán 155, T. M. rosillye 155, Sz. M. Dics mártón 155, Ifj. B. I. M. valkó 155, Zs. J. S. Magyar B. I. Mezőzáh 85, N. P. né 150, N. J. Olasztelek 150